

אונקלוס

בראשית לו וישב

רכו

אל-אביהם: וישראל אל-את-יוסף מכל-בניו כי-בן-זקנים-הוא-לו ועשה לו בתנת פסים: ויראו אחיו

אבותיו: וישראל רחם ית יוסף מכל בנותי ארי בר חפים הוא לה ועבד לה בתונא דפסי: ויחזו דעת זקנים מבעלי התוספות (ג) כתנת פסים, סביבות פס ירו: בעל הטורים

רשב"ם

שאמר לאביו כך סביוס הם בני השפחה אבל אני סבבם ואני רחל אצלם. ופסגות אחרים לא פסרו על העיקר: (ג) וישראל אתב וגו'. כל זה נרמ הקאה: בן זקנים. כי אחרון היה ליא בנים אבל בניסין לא נולד אחרי בן עד וכן ארובה והרבה קודם שנטל בניסין היה לו בן זקנים והחולל לאחוריו: פסים, סביל:

(ג) בן זקנים. זקנים כתיב שמסר לו כל מה שקבל מזקנים שהם שם ועבר: בן זקנים הוא לו. ס"ת אמון שמסר לו סתרי תורם שנאמר בה ואהיה אליו אמון ואהיה ששועים. זקנים, כגו' עולה ר"ז שמסר לו רזי תורה וכגו' ור' ע"ש טענת זקנים בני נשים. זקנים, נועריו וזרעים קדשים נכסיו ושוועות מועד: פסים, נועריו ופועל פועל פועל יסמאלים מדיניות: פסים, עולה כגו' קר רמז לו שכל ירו ירדו למלכים ויסמאלים סקן ורמזו שילמד פ' פנים ממנין סוף מנין שנותיו. ד"ל פסים, כגו' משקל שני פלטים מילת, וכן שאלמו כפ"ק דשנת כסביל שני פלטים מילת לכן אחיו. פסים בני פס ירו לו. וטעם לו כתנת פסים, כגו' משקל שני פלטים מילת, וכן שאלמו כפ"ק דשנת כסביל שני פלטים מילת

רש"י

עזים במכירתו ולא הם אכלוהו חי ועל דבה שספר עליהם שקורין לחיהם עבדים לעבד נמכר יוסף. ועל העריות שספר עליהם ותשא אשת אדוניו וגו': דברם, כל לשון דבה פרל"ן בלעז (ריידעריא, בעריידען) כל מה שהיה יכול לדבר בהם רעה היה מספר: דבה, לשון (סיר ו) דוכב שפתי יסנים: (ג) בן זקונים, שולד לו לעת זקנהו ע ואונקלוס תרגם בר חכים הוא ליה פ כל מה שלמד מס ועבר מסר לו. ד"ל שהיה זיו איוקוין שלו דומה לו: פסים, (שבת ו) לשון כלי מלת כמו כרפס ותכלת וכמו כתנת הפסים דתמר ואמנון. ומ"ל על שם לרעותו צ שנמכר

במכירתו ולא אכלוהו חי ונענו זיי האבן אים פארקויפט האבן זיי געשאכטן אציג אונ האבן ניש גינעסן די ציג לעבערדיג (נעז דבה שפער עליהם שקורין לאחיהם עבדים) אונ אויף די בייד נואם ער האט דערציילט אויף די ברידער זיי רופן די ברידער נוערעכע זענן פון ב"ה וזלפה געבאדן זייא זענן קנעכט (לעבד נמכר יוסף) איז יוסף פארקויפט געווארן פאר אונקעכט (על העריות שפער עליהם) אונ נואם יוסף האט חושר געווען די ברידער זיי זענן מונת, אונ דם האט ער דערציילט דעם פאטער, איז ער גיטאדאפט געווארן (ותשא אשת אדוניו וגו') פוטיפוס ויזב האט אים אנגעכעט צו מונת זיין מיט איר אונ דורך דעם איז ער געווען אין תפיסה

אונקעכטעניס צוועלף יאר: ודביתו. זאגט רש"י וכל לשון קיון נוסען אונ זענען ניש אמת הייסט דבה וכל כה שורה יכו' דבר דבה דעה דעה ספער) נוערעכע שפערען דעם נאר געקענט ריידן אויף זיי האט ער דערציילט פאר זיין פאטער (דבה) איז דערשיינט ריידען (נשון דוכב שפתי יסנים) זיי עס שטייט אין פסוק עס ריידן די לעפען פון די שפאצירעניג: (ג) וכן זקונים, מיינט מען (שגלד לו לעת זקנהו) ער איז געבאדען געווארן צו נעבן נענעכע איז א"ל געווען * (אונקלוס תרגם בר חכים הוא ליה) דער תרגום פייגש יוסף איז געווען ביי זיין פאטער נעבן געריכט פאר אונקעכט וזון ואלדדן וכל מה שפער משש נעבד מסר לו) אלץ נוס נעבד האט געטענדעט ביי שם אונ עבר האט ער איבערגעגעבן צו יוסף ואחבם אלמין נוערש געווען זקון (דבר אחר) נאך אפשט איז דריידן האט מען געווען צו יוסף בן זקנים (שורה זיי אקוין שלו דומה לו) דא שיינקייט פון יוסף'ס צורה איז געווען גלייך צו דא שיינקייט פון נעכט'ס צורה: (נשון כלי מלת) פסל איז דערשיינט זיידענס (נשון) ווי עס שטייט אין פסוק כרפס ותכלת, כרפס איז דערשיינט זיידענס נוסת כתנת הפסים דתמר ואמנון) ווי עס שטייט בייא תמר זיא איז געווען געקליידעט מיט אפנתות פסים, אונדענע העכד (והקדש אנרה) דר סדרש זאגט די העכד האט מען געווען פסים (על שם צורתו) נענען די געמען פון זייע צרות נואם ער האט געהאט דרך די העכד, זייע

שפתי חכמים

ליפין מדכתיב לקחו גבי יוסף ואיך אטעה הרעה הגדולה הזאת מה דעם ולכלן קאי על עריות אף כלן קאי על עריות: ס כל"ל דלא ס"ל למכח כלל ויסחטן דלא לא היו אכלין אותו אלא לומר לך אע"פ שלא היו רוצין לאכלו אפ"ם שחטו אותו: ע וא"ת וסא בנימין נולד לו ויחזק לעת זקנתו מיוסף וי"ל משום דכל בניו של יעקב נולדו לו מיד זה אחר זה דלא ב' שנים נולדו בולם חוץ מכנימין שהפיק

פירוש לתורת אלהים

(ג) וישראל אונ ישראל האט יוסף מכל בניו מער פון אלע זיינע ויהן פי נוארום בן זקנים הוא לו ער איז צו אים גבוהן גווארן אוף דר עלמך (נ"י)

ספר הישר

ליב געהאט פון אלע קינדער איז נעבד האט אים געמאכט אין זיידן העכדלי. אונ ווי יוסף האט געווען צו דער פאטער האט אים

(ז) הערה, פאר וואס האט מען גערופן צו יוסף בן זקנים אונ ניש צו בנימין? נאר ווייל ווען יוסף איז גיבארן גווארן, זאגט די גמרא דם איז געווען דורך די תפלה פון לאה, ווארום לאה איז געווען סעברת מיט זוכר אונ רחל מיט אנקה אונ ווייל לאה האט געשטען צו הקבית רחל ואל מיט פארשעפט ווערן זיא ואל האבין ווייניגסטנס איין ווען, האט הקב"ה פארביסען [פאר מאהשם] לאה ואל האבין אפאכטער דינה אונ רחל האט גיבארן יוסף, דריבער האט יעקב ניש גערעכנט אונ רחל וועט האבין נאך אונת, דריבער האט מען גערופן צו יוסף בן זקנים, אונ ווייל פון יוסף בן בנימין איז גיבארן גווארן האט געדויעט אכס יאהר, האט מען דאך גערופן צו יוסף אכס יאהר בן זקנים איז שוין געבליבען ביי יוסף דער מאמע בן זקנים אונ די ליכשאפט וואס איז איינגעווארצלט גווארן אין יעקבס הארץ צו יוסף איידער בנימין איז גיבארן גווארן האט אייך ניש געקענט ווערן גיין דריבער איז געבליבען יוסף דאס ליכשע קינד ביי יעקב, אפילו סתם פון בנימין:

ב"י